

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Факультет обліку та аудиту
Кафедра аудиту, ревізії та аналізу

Курсова робота на тему:

Основні засади здійснення державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів

Виконав:

студент 5 курсу, ОКЕДм-11 групи
галузі знань 0305 «Економіка та підприємство»
спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит»

Нгуєн Мань Хунг

Керівник:

доктор економічних наук, професор Пушкар М. С.

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис) (прізвище та ініціал)

Тернопіль 2016

Вступ	3
1. Сутність державного фінансового контроль	5
2. Концептуальні основи контрольної діяльності.....	9
3.Обєкти фінансового контролью	19
4.Методика фінансового контролью.....	27
Висновки	41
Література	47

Вступ

Державний фінансовий контроль це комплекс заходів органів, їх підрозділів чи службових осіб, які здійснюють державний фінансовий контроль у межах повноважень, з метою упередження, виявлення та припинення фінансових правопорушень на підконтрольному об'єкті щодо його фінансово-господарської діяльності, а також забезпечення законності, фінансової дисципліни та ефективності формування і витрачання коштів, у тому числі бюджетних, та інших активів у процесі володіння, розпорядження, використання і відчуження державного майна,...

Розвиток трансформаційних процесів обумовлює необхідність розбудови системи державного фінансового контролю відповідно до нових принципів державотворення. Така система повинна забезпечувати контроль стану фінансів уповноваженими органами держави. Повноваження щодо контролю стану фінансів має достатньо велике коло органів виконавчої влади, Національний банк України та Рахункова палата України. Але загальної концепції організації державного фінансового контролю, яка чітко визначала завдання того чи іншого виду контролю та моделювала систему контролюючих інституцій відповідно до поставлених завдань, зараз немає.

В таких умовах значення набуває вирішення проблем організації та функціонування системи зовнішнього державного фінансового контролю, оскільки органи, які входять до складу цієї системи, відповідають, у першу чергу, за надходження державних коштів до бюджету та контролюють процес використання ресурсів відповідно до потреб суспільства і держави.

Фінансовий контроль це функцій державного управління. Його призначення полягає у сприянні реалізації фінансової політики держави, забезпеченні процесу формування і ефективного використання фінансових ресурсів у всіх ланках фінансової системи. Об'єктом фінансового контролю є всі господарські операції, які здійснюються з використанням коштів на цілі економічного і соціального розвитку.

Оскільки фінансові ресурси не є невичерпними, то виникає органічна необхідність у існуванні фінансового контролю, який спрямований, передусім, на раціональне використання бюджетних коштів і коштів

централізованих і децентралізованих фондів цільового призначення, фінансової дисципліни в господарських структурах.

Як специфічна об'єктивно необхідна функція держави контроль розподіляється між різними частинами економічної системи відповідно до місця їх у цій системі і з урахуванням особливостей сфер суспільного життя, в яких вона здійснюється. На сучасному етапі стратегічна лінія розвитку політичної системи суспільства полягає у вдосконаленні демократії, у більш повному здійсненні самоуправління народу на підставі активного і дійового впливу трудящих у вирішенні питань державного і громадського життя.

Метою курсової роботи є оцінка стану, методики та практики організації державного фінансового контролю в Україні.

Відповідно до мети курсової роботи були поставлені такі завдання:

- уточнити сутність і зміст категорії “державний фінансовий контроль”;
- класифікувати види державного фінансового контролю за характерними ознаками;
- узагальнити методичні підходи до організації фінансового контролю.

Суб'єкт державного фінансового контролю — орган, його підрозділ чи їх службові особи, які відповідно до законодавства уповноважені на здійснення державного фінансового контролю і прийняття управлінських рішень щодо притягнення до адміністративної та фінансової відповідальності порушників фінансового, у тому числі бюджетного, законодавства ...

Об'єктом дослідження є державний фінансовий контроль - грошові відносини, перерозподільні процеси при формуванні і використанні фінансових ресурсів, в тому числі у формі грошових фондів на всіх рівнях і у всіх ланках господарства

Предметом дослідження є фінансові відносини, що виникають у процесі здійснення державного фінансового контролю.

Інформаційною базою дослідження стали Конституції України, закони України, постанови Верховної Ради України, укази Президента України,

накази міністерств і відомств з питань здійснення державного фінансового контролю.

Відповідно до мети, завдань курсової роботи, визначено її структуру, яка складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

1. Сутність державного фінансового контролю

Об'єкт фінансового контролю --- фінансові показники діяльності, але оскільки вони або регламентують процес формування, розподілу, перерозподілу і використання фінансових ресурсів, або відображають результативність їх кругообігу, фактичним об'єктом фінансового контролю є весь процес виробничо-господарської діяльності. Саме цим й зумовлюється велика роль фінансового контролю в системі управління суспільними процесами.

Необхідною умовою ефективності фінансового контролю є система бухгалтерського обліку, що забезпечує достовірність і повноту відображення руху вартісних показників підзвітної юридичної чи фізичної особи. Лише за такої умови результати фінансового контролю дають можливість для аналізу і об'єктивної оцінки динаміки фінансових показників і коректування процесу реалізації фінансової політики держави.

Міра і глибина реалізації суспільством контрольної функції фінансів багато в чому залежить також від стану фінансової дисципліни в народному господарстві. Фінансова дисципліна — Вона виражає обов'язковий для всіх юридичних і фізичних осіб порядок ведення фінансового господарства, дотримання встановлених норм і правил, виконання фінансових зобов'язань.

Вимоги фінансової дисципліни визначаються, з одного боку, загальними принципами організації фінансів, з іншого — специфічними умовами функціонування фінансів в структурних підрозділах матеріального виробництва і невиробничої сфери. Фінансова дисципліна несумісна з відомчим чи місницьким підходом до виконання фінансових зобов'язань, не

допускає протиставлення індивідуальних, групових та суспільних інтересів. В умовах нинішньої нашої дійсності особливо важко домогтися цього.

Країна в своєму поступальному розвитку прямує до ринкової економіки і вже пройшла цим шляхом певний відрізок відстані. Рух України цим шляхом набув незворотнього характеру. І хоча відносинам в галузі державних фінансів України ще дуже властиві перехідні риси, проте за своєю суттю та основним змістом вони уже набули, особливо із врахуванням тенденцій та динаміки їх розвитку, класичних ринкових рис.

За нинішніх умов основна увага в державному фінансовому контролі приділяється вчасності та повноті мобілізації коштів у державні фінансові ресурси, законності надходжень та видатків у всіх ланках державної фінансової системи, дотриманню правил обліку і звітності. Державний фінансовий контроль охоплює не лише процес формування і виконання Державного бюджету, але й місцевих бюджетів, оскільки державою повинен здійснюватись контроль при: видачі регіональним і місцевим бюджетам дотацій (субсидій) і кредитів з Державному бюджету на фінансування їх поточних та капітальних видатків; санкціонуванні випуску місцевих позик, гарантованих урядом; реалізації урядових програм.

Повністю виходить за рамки державного фінансового контролю фінансовий контроль, що здійснюється у сфері діяльності монополій і приватного підприємництва самими власниками фінансового капіталу чи його окремих складових. Тут здійснюється найефективніший і найбескомпромісний фінансовий контроль, оскільки від його повсюдності і принциповості безпосередньо залежить фінансова результативність діяльності самих власників капіталу. Кінцевою метою підприємницької діяльності в будь-якій сфері є збагачення, тобто ніщо інше, як зростання первинного капіталу.

На цьому рівні в структурі організації фінансового контролю в ринковій економіці має місце аналогія з внутрівідомчим фінансовим контролем, що діяв в країнах з адміністративно-командною системою управління при державній (загальнонародній) формі власності. Однак якщо в ефективності внутрівідомчого контролю в найбільшій мірі знову ж таки була зацікавлена держава (узагальнений власник), то в ринковій економіці в ефективності

внутрішнього, власного фінансового контролю зацікавлені безпосередньо самі власники капіталу.

Самостійною ланкою фінансового контролю є в даний час також професійний фінансовий контроль — фінансовий контроль незалежних аудиторських служб. Він здійснюється у випадку і на умовах, передбачених законом, а також на замовлення власника фінансових ресурсів на умовах платності за надання послуг методом вільного вибору аудитора. Аудиторська перевірка спрямована на оцінку достовірності фінансової звітності, глибокий професійний економічний аналіз фінансової діяльності, оцінку фінансової надійності фірми, підприємства, банку, страхової організації чи іншої юридичної особи. що перевіряється, та підготовку відповідного заключення. Аудитор і аудиторська фірма несуть не тільки моральну, але й юридичну відповідальність за якість наданих ними послуг.

В контрольно-ревізійній роботі за адміністративно-командної системи управління фінансовий контроль за діяльністю підприємств був спрямований, насамперед, на перевірку виконання планів нагромаджень і платежів в бюджет, виявленню прихованих внутрішніх резервів, контроль за збереженням ефективністю використання державних коштів, дотриманню нормативних показників і фінансової дисципліни.

Таким чином, фінансовий контроль — це цілеспрямовані діяльність законодавчих і виконавчих органів публічної влади і не державних організацій, спрямована на забезпечення законності фінансової дисципліни і раціональності в ході мобілізації, розподілу і використання коштів централізованих і децентралізованих грошових фондів держави з метою найефективнішого соціального економічного розвитку усіх суб'єктів фінансових правовідносин

Фінансовий контроль характерний усім фінансово-правовим інститутам. Тому поряд із загальними фінансово-правовими нормами, що регулюють організацію і порядок здійсненні фінансового контролю в цілому, є норми, що враховують його специфіку в окремих фінансово-правових інститутах.

Зміст фінансового контролю у відносинах можна звести до наступного:

— перевірки виконання юридичними і фізичними особами фінансових зобов'язань перед державою і органами місцевого самоврядування;

— перевірки правильності використання державними і муніципальними підприємствами, установами і організаціями грошових ресурсів, що перебувають у їх господарському віданні чи оперативному управлінні;

— перевірки дотримання правил здійснення фінансових операцій, розрахунків і зберігання грошових коштів підприємствами, установами і організаціями на рахунках в кредитних установах; .

— виявлення внутрішніх резервів виробництва — можливостей підвищення продуктивності праці, рентабельності, економії грошових і матеріальних ресурсів і т.д.;

— попередження і усунення виявлених порушень фінансової дисципліни. У випадку їх виявлення у встановленому державою порядку притягаються до відповідальності організації, посадові особи і громадяни, забезпечується відшкодування матеріальної шкоди державі, організаціям, громадянам.

Ця відповідальність може бути виражена в адміністративних, економічних або адміністративних і економічних одночасно заходах впливу на порушників фінансової дисципліни. Економічні засоби впливу проявляються конкретно через фінансові санкції, які є тими важелями фінансового механізму, що істотно сприяють підвищенню ефективності виробництва, його інтенсифікації, екологічному оздоровленню і т.д.

Проблеми посилення фінансової відповідальності, дієвості фінансового контролю вимагають, з одного боку, скорочення кількості санкцій, що застосовуються, а з іншого — підвищення їх результативності. Цьому, зокрема, покликана сприяти здійснювана нині реформа оподаткування.

Специфіка будь-якого контролю як елемента управління — його вторинність. Контролювати можна тільки те, що уже є наяву. Фінансовий контроль сам по собі не є інструментом безпосередньої організації фінансової діяльності. Його призначення полягає в попередженні або усуненні помилок у цій діяльності, в поліпшенні її самої.

Для ефективного здійснення фінансового контролю необхідні критерії, своєрідні еталони, з якими в ході контролю порівнюється діяльність, що перевіряється. Для фінансового контролю такі критерії визначаються фінансовим законодавством і іншими нормативними актами, що регламентують фінансову діяльність. Зокрема, такі критерії містяться, насамперед, в Конституції України, в Законах України «Про державну податкову службу в Україні», «Про Рахункову палату», «Про аудиторську діяльність» та в ряді інших, а також в указах Президента України, постановах Кабінету Міністрів України, наказах та інструкціях міністерств і відомств, у статутах і положеннях, що регламентують правове становище і компетенцію державних органів, громадських організацій, органів місцевого самоврядування і містять в собі правові норми, які регулюють контрольні повноваження компетентних органів.

2. Концептуальні основи контрольної діяльності

Досліджуючи фінансовий контролінг на підприємстві, у першу чергу необхідно чітко розділити поняття «контролінг» та «фінансовий контролінг», а також вказати співвідношення цих двох складових менеджменту суб'єктів господарювання.

Аналіз визначень терміну «контролінг» свідчить про відсутність однозначного тлумачення цього поняття. Більшість вчених використовують системний підхід при встановленні сутності контролінгу, інші..., а окремі вчені розглядають контролінг лише як методологічну базу для прийняття управлінських рішень. Думки вчених не збігаються і у визначенні набору функцій, що виконує контролінг. Одні з них вважають контролінг системою управління, наділяючи його повноваженнями приймати управлінські рішення, інші – підсистемою системи управління, що виконує сервісні функції. Неоднакове ставлення вчених і до об'єкта застосування контролінгу. Більшість із них розглядає контролінг лише у застосуванні до підприємства в цілому. Залишається без уваги можливість його застосування на окремих управлінських ланках та для оперативного управління. Часто вчені, акцентуючи увагу на властивості контролінгу об'єднувати, пов'язувати інші функції управління між собою, забувають про таку важливу функцію

контролінгу, як аналіз тенденцій змін зовнішнього середовища з метою адаптації системи управління до змінених умов функціонування з метою забезпечення ефективної діяльності підприємства.

Спираючись на вищенаведене та критично оцінивши ряд дефініцій терміну «контролінг» автор виділяє визначення. На думку наведених вчених: «Контролінг – центральна підсистема системи управління підприємством або окремим процесом, яка пов'язує, координує, узгоджує, спрямовує, контролює діяльність усіх функціональних управлінських одиниць з метою адаптації їхньої діяльності до мінливих зовнішніх умов, здійснює інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень, умовою існування якої є відповідний образ мислення керівництва підприємством або процесом, який сфокусований на оптимальному використанні усіх видів ресурсів і на тривалому розвитку підприємства».

Важливим в рамках розробки концептуальних засад фінансового контролінгу на підприємстві є розуміння співвідношення контролінгу та фінансового контролінгу в управлінській системі суб'єкта господарювання.

Дослідивши наукові праці з тематики контролінгу та фінансового контролінгу можемо відмітити, що певна група науковців не виділяє фінансовий контролінг взагалі і концентрується тільки на контролінгу, ще одна група вчених виділяє фінансовий контролінг як окремий елемент системи менеджменту підприємства, остання група наукових діячів вказує, що фінансовий контролінг є складовою контролінгу на підприємстві. Автор підтримує точку зору останньої групи науковців.

На рисунку проілюструємо співвідношення контролінгу та фінансового контролінгу в рамках системи управління на підприємстві.

Співвідношення контролінгу та фінансового контролінгу в рамках системи управління на підприємстві

Стосовно визначення терміну «фінансовий контролінг» відзначаємо суттєві дискусії. Наведемо нижче ряд визначень терміну та критично оцінимо їх.

Фінансовий контролінг є важливим елементом загальної системи контролінгу і відрізняється спрямованістю та обсягом діяльності.

Переваги визначення: інтеграція фінансового контролінгу у систему контролінгу підприємства.

Недоліки визначення: відсутня деталізація складових фінансового контролінгу підприємства.

Фінансовий контролінг являє собою контролюючу систему, яка забезпечує концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках фінансової діяльності підприємства, своєчасне виявлення відхилень фактичних її результатів від передбачених та прийняття оперативних управлінських рішень, що забезпечують її нормалізацію.

Переваги визначення: чіткість складових фінансового контролінгу на підприємстві.

Недоліки визначення: незрозуміла приналежність фінансового контролінгу на підприємстві.

Переваги визначення: акцент на управлінні саме фінансами підприємства.

Недоліки визначення: не зрозумілі часові рамки фінансового контролінгу.

Фінансовий контролінг являє управляюча система, що забезпечує концентрацію керуючих та контрольних дій на пріоритетних напрямках фінансової діяльності суб'єкта господарювання, виявлення відхилень фактичних її результатів від передбачених та прийняття оперативних управлінських рішень, що забезпечують її нормалізацію або оптимізацію.

Переваги визначення: акцент на взаємозв'язку фінансового контролінгу та менеджменту.

Недоліки визначення: незрозумілі часові рамки фінансового контролінгу.

Переваги визначення: акцент на взаємозв'язку фінансового контролінгу та менеджменту.

Недоліки визначення: відсутня деталізація складових фінансового контролінгу підприємства.

Переваги визначення: деталізація складових фінансового контролінгу.

Недоліки визначення: відсутній зв'язок з контролінгом на підприємстві.

М. Христенко вказує - фінансовий контролінг слід розглядати комплексно, одночасно у кількох площинах: формальній, функціональній та предметній, що уможливить представити його багатовекторно .

Переваги визначення: комплексний підхід до фінансового контролінгу.

Недоліки визначення: відсутня деталізація складових фінансового контролінгу підприємства.

Підсумовуючи проведену вище критичну оцінку, можемо сформулювати власне визначення терміну «фінансовий контролінг на підприємстві».

Фінансовий контролінг на підприємстві - важливий елемент загальної системи контролінгу та управління на підприємстві, який слід розглядати комплексно, одночасно у кількох площинах, тобто це управляюча система, що забезпечує концентрацію керуючих та контрольних дій на пріоритетних напрямках фінансової діяльності суб'єкта господарювання і яка передбачає комплексне використання методик та інструментів бюджетування, планування, внутрішнього контролю, інформаційного забезпечення та ризик-менеджменту для оцінки загального фінансового стану підприємства, вчасного виявлення відхилень від запланованих показників та оперативного реагування на вплив негативних факторів і їх своєчасну нейтралізацію з метою забезпечення позитивного довгострокового ефекту.

Гостра дискусія точиться у наукових колах з приводу визначення мети фінансового контролінгу.

Спираючись на наведене вище визначення сформулюємо мету фінансового контролінгу на підприємстві – забезпечення прибутковості суб'єкта господарювання у довгостроковому періоді за рахунок керуючих та контрольних дій на пріоритетних напрямках його фінансової діяльності.

В рамках досягнення наведеної вище мети сформулюємо завдання фінансового контролінгу:

- забезпечує прозорість результатів, фінансів, процесів і стратегій, сприяючи досягненню прибутковості та зростанню ринкової вартості підприємства;
- координує підцілі й підплани в межах єдиного цілого й організовує систему внутрішньофірмової звітності;
- організовує процес постановки цілей, планування й управління для орієнтації співробітників, які приймають рішення, на цілі компанії;
- забезпечує збір необхідної інформації, переважно у сфері фінансів;
- створює й обслуговує контролінгові системи суб'єкта господарювання;
- виявляє та управляє ризиками фінансової діяльності підприємства;

- виявляє кризові прояви у фінансовій діяльності суб'єкта господарювання, і, за необхідності, пропонує інструментарій боротьби з ними.

У сучасних умовах економічної депресії у економіці України та зростання кількості фінансових проблем у діяльності вітчизняних підприємств, використовуючи фінансовий контролінг, можна розпочати вирішення таких проблем, як: неконтрольована дебіторська заборгованість; низька платіжна дисципліна контрагентів; відсутність або слабе управління витратами і доходами; нестача оборотних коштів; критичний знос основних фондів; низька оперативність отримання фактичної інформації про поточну діяльність підрозділів і компанії загалом; низька якість управління власним капіталом; неефективна кредитна політика; сплата необґрунтовано високих податків; недосконалість (з погляду розв'язання управлінських задач) системи внутрішньої фінансової звітності; низька ефективність або збитковість бізнесу.

Предметом фінансового контролінгу є теоретико-методологічні положення і практичний інструментарій процесів планування, аналізу та контролю фінансової діяльності підприємства.

Об'єктом фінансового контролінгу є управлінські рішення щодо основних аспектів фінансової діяльності суб'єкта господарювання.

Суб'єкти фінансового контролінгу - власники, вище керівництво, фінансові служби та спеціальні підрозділи підприємства.

Принципи фінансового контролінгу:

- 1) спрямованість системи фінансового контролінгу на досягнення фінансової стратегії підприємства;
- 2) багатофункціональність фінансового контролінгу;
- 3) орієнтованість фінансового контролінгу на кількісні показники;
- 4) відповідність методів фінансового контролінгу специфіці методів фінансового аналізу та фінансового планування;

5) своєчасність, простота та гнучкість побудови системи фінансового контролінгу;

б) економічна ефективність запровадження фінансового контролінгу на підприємстві.

Сутність та значення фінансового контролінгу виявляється через його функції. На основі аналізу праць вітчизняних та зарубіжних вчених встановлено, що до найважливіших функцій фінансового контролінгу на підприємстві відносять: планування, координацію, управління, аналіз та контроль.

Зовнішньоекономічна стратегія України: концептуальні основи

Статистика переконує, що бізнес швидко інтернаціоналізується. Варто лише згадати про стрімке зростання обсягів прямих приватних міжнародних інвестицій або про нові спільні підприємства. Для багатьох фірм перехід на міжнародний рівень є найлегшим способом забезпечення неперервного зростання та збільшення прибутків, для інших - умовою виживання. Інтернаціоналізація може проходити різні стадії.

По-перше, фірми просто використовуватимуть послуги іноземних постачальників, для чого потрібні імпортери. Однак після налагодження стабільного постачання і прийнятних цін інтерес фірм до міжнародного аспекту діяльності згасає. Тому їх залучення до міжнародного бізнесу часткове. Коли внутрішній ринок товарів компанії насичується і внутрішня конкуренція зростає, виникає спокуса експортувати частину продукції. Доки це становитиме лише невелику частку обороту, такі операції, зазвичай, здійснюватимуться через агентів. Подібний бізнес може бути прибутковим, однак не справляти суттєвого впливу на життя компанії.

Із зростанням частки закордонних операцій в обороті фірма переходитиме на прямий продаж через власні торговельні канали. Саме на цій стадії міжнародна діяльність істотно впливає на поведінку компанії, яка починає перетворюватись на міжнародну.

Наступною стадією інтернаціоналізації компанії є, як правило, заснування виробничих потужностей за кордоном. Цей крок може бути спрямований на

реалізацію багатьох цілей, наприклад подолання тарифних бар'єрів, використання дешевшої або доступнішої робочої сили, надання кращих послуг, адаптація конкретного виду товарів до попиту певного ринку, налагодження постачання запчастин.

Деякі фірми вже досягли тієї стадії, коли заснування науково-дослідницьких підрозділів є привабливим. Вони використовують розумовий потенціал там, де він народжується, не переводячи його до таких дорогих країн, як США.

Останнім кроком на шляху до справжньої міжнародної діяльності є перетворення ради директорів компанії на міжнаціональний орган і розширення права власності по всьому світові. Тільки на цьому етапі компанія стає дійсно геоцентричною за своєю орієнтацією. Проте для більшості фірм останні дві стадії трансформації залишаються справою далекого майбутнього.

Зазначу, що потреба у підготовці менеджерів міжнародних операцій виникає відразу, як тільки фірма починає організовувати власну мережу реалізації за кордоном. Одні люди вважають за краще працювати за кордоном, інші, залишаючись у своїй країні, повинні розширювати своє бачення, переорієнтовувати своє мислення і розвивати здатність до пристосування, щоб відповідати новим вимогам, які ставить перед ними життя.

Розвиток міжнародного менеджменту в Україні це потреба і процес. Постійне вдосконалення менеджерської майстерності є корисним для індивідів, необхідним для нашої держави та обов'язковим для компаній. Підвищуючи свою ефективність, менеджер не лише задовольняє власну потребу довгострокового розвитку і сатисфакції, а й спонукає до кращої реалізації здібностей своїх підлеглих. Отже, і вони мають нагоду одержувати більше задоволення від роботи та вдосконалення своїх умінь.

Наша держава приділяє сьогодні найбільшу увагу процесам швидкого і постійного економічного зростання. Необхідним для цього є підготовка достатньої кількості кваліфікованих менеджерських ресурсів, інакше повної реалізації потенціалу країни досягти неможливо.

Найголовнішою з цілей компанії є постійне збільшення прибутковості. Для цього вона має у своєму розпорядженні кошти, людські ресурси, обладнання, матеріали, проте лише професійні менеджери спроможні забезпечити їх найефективніше використання.

Необхідність розвитку міжнародного менеджменту зумовлена сьогодні як швидкими економічними змінами, так і підвищеною небезпекою старіння керівництва. Збільшення витрат на наукові дослідження сприяє виникненню нових технологій та товарів. Менеджерам доводиться опановувати нові прийоми та інструменти міжнародного менеджменту, аби знати, як запроваджувати їх у своїх організаціях та адаптувати до них організації.

Отже, функціонування інституцій розвитку міжнародного менеджменту повинне спиратися на рівень знань, особисті якості та спеціальні менеджерські навички. Ефективність цих інституцій залежить від того, наскільки спектр обраних навчальних методів відповідає конкретним освітнім завданням. Мудрість полягає не у прихильності до певного методу, а у правильному виборі з великого арсеналу наявних методів.

Дуже важливо розрізняти концептуальні відмінності у природі менеджменту міжнародних та національних операцій. Хоч процес менеджменту в обох випадках однаковий, проте міжнародний менеджмент набагато комплексніший з огляду на значні відмінності середовища. Тому інституції розвитку менеджменту повинні не тільки надавати знання про ці відмінності, розвивати здатність до виявлення значущих розбіжностей і прагнення адаптуватися до деяких з них, а й стимулювати пошук золотої середини між інноваціями та адаптаціями до того, що неможливо змінити.

Національні економічні системи, по-перше, варіюють від вільного підприємництва до регульованого вільного підприємництва і до вираженого соціалізму. По-друге, існують відмінності за ступенем еволюції ринків, що породжує необхідність адаптації продуктів та послуг. По-третє, відмінності у рівні зарплати зумовлюють необхідність вибору різних технологічних рівнів. Таким чином, одна і та сама електронна компанія може протистояти урядовому втручанням в Англії і працювати в альянсі з урядом в Індії чи виробляти кольорові телевізори у США і активно продавати малі

транзисторні приймачі в Африці, застосовувати високі технології у Голландії і продовжувати використання напівручного обладнання у латиноамериканській країні.

Можна виділити основні головні елементи системи міжнародної стратегії України:

Створення міцного експортного сектора;

Зміцнення і забезпечення конвертації національної валюти;

Залучення іноземних коштів на основі створення спільних підприємств;

Лібералізація імпорту;

Формування системи зовнішньоекономічного менеджменту;

Здійснення іноземної підприємницької діяльності;

Кадрове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.

Отже, можна сказати, що головне завдання зовнішньоекономічної стратегії України складається з того, щоб вірно визначити етапи, форми і засоби реалізації міжнародної стратегії.

Концепція контролю за бюджетними коштами.

Вважаючи посилення контролю за використанням бюджетів всіх рівнів, а також зменшення рівня корупції на стику «перевіряючий – перевіряємий», пропоную концепцію централізовано постійного контролю за використанням бюджетних коштів шляхом моніторингу з застосуванням сучасних технічних засобів.

Для об'єктивного, незалежного і постійного контролю за використанням бюджетних коштів пропоную наступне:

1. Ліквідувати фінансові інспекції крайонного рівня, оскільки вони в певній мірі залежать від місцевих адміністрацій. Що дасть економію коштів.
2. Ліквідувати обласні фінансові інспекції.

3. За рахунок ліквідації підрозділів значно посилити Державну фінансову інспекцію, особливо матеріально-технічну базу.

4. Державній фінансовій інспекції заснувати інтернет-ресурс з можливостями реєстрації всіх споживачів бюджетних коштів та розміщення даних по надходженню та розходуванню бюджетних коштів та інших економічних даних по кожному споживачу бюджетів.

5. Всі кінцеві і проміжні споживачі бюджетних коштів, незалежно від форми власності та господарювання, зобов'язані зареєструватись на ресурсі Державної фінансової інспекції, отримати доступ та самостійно розміщувати на ресурсі всі свої економічні дані в форматі Word, Excel. Без цього бюджетних коштів ніхто не отримає.

6. Спеціалісти Державної фінансової інспекції на інтернет-ресурсі мають вести постійний контроль за діяльністю користувачів бюджетів та перевіряти достовірність інформації та правильність використання бюджетних коштів шляхом систематичних, вибіркових, позачергових дистанційних перевірок та перевірок з виїздом безпосередньо до конкретного споживача бюджетних коштів, якщо це необхідно.

7. Необхідно також вдосконалити та спростити систему бухгалтерського обліку в бюджетних установах з врахуванням дистанційного автоматизованого контролю.

8. Весь бухгалтерський облік споживачів бюджетних коштів має бути комп'ютеризовано та забезпечено дистанційний доступ для інспектування через мережу Інтернет.

Аналогічну систему впровадити для контролю за сплатою податків та інших надходжень до бюджетів..

3.Обєкти фінансового контролю

Об'єктом фінансового контролю являє грошові відносини, перерозподільні процеси при формуванні і використанні фінансових ресурсів, в тому числі у формі грошових фондів на всіх рівнях і у всіх ланках господарства. Об'єктом фінансового контролю є також доходи та нерухоме майно громадян України, доходи іноземних громадян в тій частині, в якій зазначені особи виступають як платники податків, інших обов'язкових платежів.

Безпосередньо предметом перевірок виступають такі вартісні показники, як доходи, прибуток, рентабельність, собівартість, витрати виробництва. Сферою фінансового контролю являються практично всі операції, що здійснюються з використанням грошей, а у деяких випадках і без них.

Фінансовий контроль на місцевому рівні являє діяльність суб'єктів контролю, спрямована на попередження та своєчасне виявлення фактів незаконних і неефективних дій у сфері місцевих фінансів; передбачає оперативне вжиття управлінських заходів щодо виправлення виявлених недоліків, компенсацію заподіяної шкоди та застосування санкцій до винних осіб.

Об'єктами фінансового контролю на місцевому рівні є місцеві бюджети, цільові фонди місцевого самоврядування, місцеві запозичення, комунальне майно та земля, а також фінансова діяльність учасників бюджетного процесу на місцевому рівні та підприємств комунальної власності.

Суб'єктами фінансового контролю на місцевому рівні є органи державного управління, органи місцевого самоврядування, спеціалізовані структурні підрозділи галузевих міністерств, відомств і державних комітетів, фінансові та бухгалтерські служби установ, підприємств і організацій комунальної власності, а також громадяни та громадські об'єднання, наділені контрольними повноваженнями щодо об'єктів фінансового контролю.

Контрольними повноваженнями у сфері місцевих фінансів наділені різні державні та громадські інститути. Особливістю фінансового контролю на місцевому рівні є участь великої кількості суб'єктів, залежно від яких його поділяють на контроль органів державного управління, органів влади АР Крим та місцевого самоврядування, відомчий, внутрішній та громадський контроль .

Фінансовий контроль органів державного управління є контроль з боку органів центральної влади, який може бути застосований щодо будь-якого об'єкта контролю і спрямований на забезпечення виконання законодавства та дотримання інтересів держави у сфері місцевих фінансів. Нині органи державного управління відіграють визначальну роль у забезпеченні фінансового контролю на місцевому рівні. Це зумовлено, по-перше, нерозвиненістю на місцевому рівні інших видів фінансового контролю; по-друге, тим, що переважна частина фінансових ресурсів місцевого самоврядування спрямовується на виконання делегованих повноважень.

Провідне місце серед органів державного управління, які наділені контрольними повноваженнями у сфері місцевих фінансів належить спеціалізованому органу державного фінансового контролю Державній контрольно-ревізійній службі України. Цей фінансовий орган здійснює наступний фінансовий контроль.

Державна контрольна служба уповноважена здійснювати ревізії та перевірки як у сфері місцевих бюджетів, так і в комунальному секторі. Основними завданнями Державної контрольно-ревізійної служби у сфері місцевих фінансів є:

- контроль за законним, цільовим і ефективним використанням коштів місцевих бюджетів, інших фінансових і матеріальних ресурсів органів місцевого самоврядування;
- контроль за збереженням та використанням комунального майна;
- контроль за станом та достовірністю бухгалтерського обліку і звітності в органах місцевого самоврядування, бюджетних установах, а також на підприємствах і в організаціях, які отримують кошти з місцевих бюджетів;
- розробка пропозицій щодо усунення виявлених недоліків і порушень;
- проведення системного аналізу обставин і причин, які сприяють вчиненню фінансових порушень, та заходів для запобігання їм.

Новим напрямом діяльності Державної контрольно-ревізійної служби є аудит фінансової та господарської діяльності бюджетних установ. Аудит

фінансової та господарської діяльності бюджетної установи — це форма контролю, спрямована на запобігання фінансовим порушенням та забезпечення достовірності фінансової звітності. Основним завданням фінансово-господарського аудиту є сприяння бюджетній установі в забезпеченні правильності ведення бухгалтерського обліку, законності використання бюджетних коштів, комунального майна, складанні достовірної фінансової звітності та організації дієвого внутрішнього фінансового контролю.

Крім цього напряму аудиту розпочата робота із запровадження аудиту ефективності виконання бюджетних програм — форми контролю, що спрямована на визначення ефективності використання бюджетних коштів для реалізації запланованих цілей та встановлення факторів, які цьому перешкоджають. Аудит ефективності здійснюється з метою розроблення обґрунтованих пропозицій щодо підвищення ефективності використання коштів місцевих бюджетів у процесі виконання бюджетних програм.

Важлива роль у здійсненні фінансового контролю на місцевому рівні належить місцевим державним адміністраціям. Ці органи державного управління наділені повноваженням здійснювати наступний контроль за відповідністю бюджетному законодавству України показників місцевих бюджетів нижчого рівня. Крім того, місцеві державні адміністрації забезпечують складання, виконання та складання звітності про виконання місцевих бюджетів відповідного рівня. Це надає їм право здійснювати всі види контролю на цих етапах бюджетного процесу.

На відміну від центрального рівня, де закон про державний бюджет фактично не є об'єктом контролю і не може бути скасованим, затверджені радами рішення про місцеві бюджети підлягають контролю з боку місцевих державних адміністрацій. Наступного дня після їх підписання ці рішення повинні бути надіслані до місцевої державної адміністрації вищого рівня. Обласні та міські державні адміністрації в містах Києві та Севастополі уповноважені здійснювати контроль відповідно за районними і міськими бюджетами та районними бюджетами в містах загальнодержавного значення. Районні державні адміністрації наділені контрольними повноваженнями стосовно міських, сільських, селищних та їх об'єднань бюджетів.

Органи виконавчої влади наділені правами призупиняти дію ухваленого місцевою радою рішення про бюджет у разі порушення вимог Бюджетного кодексу та закону про державний бюджет щодо формування відповідного бюджету в частині державних делегованих повноважень. Так, Кабінету Міністрів України надається право протягом місяця з дня прийняття рішення про обласний бюджет, бюджети міст Києва та Севастополя призупиняти його дію з одночасним зверненням до суду. Такими самими повноваженнями наділені голови обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій щодо районних, міських, районних у містах Києві та Севастополі бюджетів у разі виявлення фактів порушення законодавства при їх затвердженні. Подібним чином голови районних державних адміністрацій забезпечують контроль за законністю рішень про міські, селищні та сільські бюджети.

Для реалізації функцій виконавчої влади на місцевому рівні ці органи державного управління наділені широкими управлінськими повноваженнями. Крім контрольних повноважень у бюджетній сфері, місцеві державні адміністрації мають право здійснювати контроль у комунальному секторі. Об'єктами такого контролю є стан комунального майна, об'єктів комунальної інфраструктури, використання земель та ін.

Основним завданням Міністерства фінансів України є забезпечення проведення єдиної фінансової, бюджетної, податкової політики держави. Для виконання цих стратегічних завдань воно наділене певними контрольними повноваженнями. Незважаючи на те, що Міністерство фінансів реалізовує контрольні функції здебільшого у сфері державних фінансів, частина їх перебуває в площині місцевих фінансів. Щодо місцевих бюджетів фінансові органи мають право здійснювати контроль за дотриманням бюджетного законодавства на кожній зі стадій бюджетного процесу.

Місцеві фінансові органи організовують складання проектів місцевих бюджетів. Контрольна діяльність цих органів спрямовується перш за все на перевірку поданих головними розпорядниками коштів бюджетних запитів. За її результатами вони формують висновки про доцільність включення бюджетних запитів до проекту місцевого бюджету перед поданням його на розгляд відповідної місцевої держадміністрації.

На стадії виконання місцевих бюджетів місцеві фінансові органи здійснюють контроль за відповідністю бюджетного розпису показникам затвердженого місцевого бюджету.

Організуючи виконання місцевих бюджетів, фінансові органи контролюють як дохідну, так і видаткову його частини. Здійснюючи моніторинг доходів, вони повинні своєчасно виявляти відхилення фактичних надходжень від запланованих та вживати відповідні заходи. Якщо за результатами квартального звіту виявиться, що загальний фонд бюджету недоотримує більше ніж 15 % надходжень, фінансовий орган повинен підготувати зміни до бюджету, які передбачатимуть адекватне зменшення видаткової частини бюджету.

Місцеві фінансові органи здійснюють попередній та поточний контроль при розподілі коштів місцевого бюджету між головними розпорядниками бюджетних коштів. У такому разі метою контролю є забезпечення відповідності виділених коштів затвердженому розпису бюджету. Крім того, фінансові органи можуть з'ясовувати питання законності, ефективності, раціональності бюджетних видатків. Фахівці фінансових органів можуть залучатися до проведення ревізій та перевірок установ, підприємств, організацій, які отримують кошти з місцевих бюджетів.

Місцеві фінансові органи беруть участь у підготовці звіту про виконання місцевого бюджету. Для цього вони аналізують звітні дані, отримані від органів Державного казначейства, виявляють відхилення і неточності та вживають заходи щодо їх усунення.

Із запровадженням казначейського обслуговування місцевих бюджетів, з'явилися нові суб'єкти фінансового контролю на місцевому рівні — територіальні органи Державного казначейства України. Свої контрольні повноваження ці органи здійснюють на етапі виконання місцевих бюджетів та складання звітності про їх виконання, переважно у вигляді поточного контролю.

Органи казначейства під час виконання дохідної частини місцевих бюджетів контролюють правильність зарахування надходжень, правильність застосування нормативів розмежування доходів, встановлені Бюджетним

кодексом, законом про державний бюджет і рішеннями рад про місцеві бюджети. Казначейство контролює перерахування дотації вирівнювання місцевим бюджетам на предмет відповідності запланованим обсягам.

Контрольна діяльність територіальних органів казначейства на етапі виконання видаткової частини місцевого бюджету розпочинається під час реєстрації кошторисів бюджетних установ та інших планових документів. Вони перевіряються на предмет відповідності показникам витягів з розпису місцевого бюджету. Метою такого контролю є недопущення відхилень обсягів основних фінансових документів розпорядників та одержувачів бюджетних коштів від показників, передбачених у видатковій частині бюджету. Це дає змогу попередити перевищення видатків над затвердженими бюджетними призначеннями.

Казначейська модель обслуговування місцевих бюджетів передбачає здійснення контролю за відповідністю зобов'язань, які беруть розпорядники бюджетних коштів, показникам кошторисів. Необхідність такого контролю зумовлена певними об'єктивними чинниками. В умовах наявності у бюджетних установ повноважень на укладання угод та водночас неможливості застосування матеріальної відповідальності за їх невиконання виникають ризики перекладання непогашених зобов'язань на бюджет. Тому названий вид контролю має вагомe значення. Однак слід зазначити, що механізми контролю зобов'язань розпорядників коштів, які нині застосовуються, далеко не досконалі. З одного боку, вони суттєво ускладнюють процес здійснення видатків, з іншого — допускають можливість взяття зобов'язань в обсягах, які перевищують бюджетні асигнування. Відтак, очевидною є необхідність радикального реформування порядку обліку зобов'язань розпорядників коштів місцевих бюджетів.

Контроль органів казначейства безпосередньо на етапі платежу (крім витрат, які здійснюються за рахунок власних надходжень) має забезпечити відповідність видатків умовам зареєстрованих зобов'язань і дотримання умов цільового призначення коштів, за рахунок яких вони здійснюються. При здійсненні видатків у частині власних надходжень бюджетних установ казначейський контроль має забезпечити їх відповідність напрямам, які передбачені затвердженим кошторисом.

Ще однією ділянкою контрольної діяльності органів казначейства є перевірка фінансової звітності розпорядників та одержувачів коштів місцевих бюджетів. Перевіряється відповідність даних звітності показникам бухгалтерського обліку виконання місцевих бюджетів, який здійснюють органи казначейства; наявність логічного взаємозв'язку між окремими елементами фінансової звітності клієнтів казначейства.

Діяльність органів Державної податкової служби України

Зорієнтована перш за все на забезпечення належного виконання дохідної частини бюджетів. Ці органи здійснюють наступний контроль. Об'єктами контролю є платники податків — юридичні та фізичні особи.

У сфері місцевих фінансів органи державної податкової служби виконують такі функції:

— Здійснюють контроль за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування і сплати податків та інших обов'язкових платежів до місцевих бюджетів;

— Ведуть облік податків та інших обов'язкових платежів, які зараховуються до місцевих бюджетів, забезпечують правильність обчислення і своєчасність надходження цих податків та платежів;

— Контролюють своєчасність подання платниками бухгалтерських звітів і балансів, податкових декларацій, розрахунків та інших документів, пов'язаних з обчисленням податків та інших платежів, а також перевіряють правильність визначення об'єктів оподаткування й обчислення податкових платежів;

— Забезпечують застосування та своєчасне стягнення до місцевих бюджетів сум фінансових санкцій, передбачених чинним законодавством за порушення податкового законодавства, а також стягнення адміністративних штрафів;

— Проводять перевірки фактів приховування і заниження сум податків та інших обов'язкових платежів до місцевих бюджетів.

Крім того, об'єктами контролю органів Державної податкової служби виступають виконавчі комітети сільських та селищних рад. Вони пе-

ревіряються на предмет дотримання порядку прийняття й обліку податків, інших платежів, отриманих від платників податків готівкою, своєчасності та повноти їх перерахування до бюджету.

Незважаючи на те, що Рахунковій палаті відведено важливе місце в системі фінансово-економічного контролю, її повноваження на місцевому рівні є досить обмеженими. Відповідно до чинного законодавства цей орган державного фінансового контролю наділений правами щодо здійснення контролю тільки використання коштів державного бюджету. Тому Рахункова палата має право контролювати місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування лише у разі, якщо вони отримують, перераховують, витрачають кошти державного бюджету чи використовують або здійснюють управління об'єктами права державної власності.

Характеризуючи рівень організації фінансового контролю органів державного управління, можна зробити висновок, що велика кількість суб'єктів контролю не забезпечує належну фінансову дисципліну. Така ситуація зумовлена насамперед тим, що чинна система фінансового контролю на місцевому рівні спрямована в основному на виявлення та фіксацію порушень, а не на їх попередження та профілактику.

4.Методика фінансового контролю

Методи фінансового контролю, як конкретні прийоми його проведення, поділяються на документальні (ревізії і перевірки) і натуральні (інвентаризація, лабораторний аналіз, контрольний обмір, контрольний запуск сировини у виробництво тощо).

Ревізія це метод документального контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємства, установи, організації, дотриманням законодавства з фінансових питань, достовірністю обліку і звітності, спосіб документального викриття недостач, витрат, привласнень та крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань.

Перевірка це обстеження і визначення окремих ділянок фінансово-господарської діяльності підприємства, установи, організації або їх підрозділів.

Ревізії бувають:

- Комплексні, що охоплюють всі сторони діяльності підприємства;
- Часткові;
- Тематичні;
- Планові і позапланові;
- Суцільні і вибіркові .

Документальна ревізія — це обстеження діяльності підприємства, організації, що здійснюється компетентними органами з метою перевірки й контролю. Контроль господарської діяльності підприємства поділяється: за термінами — на попередній, поточний і наступний, за методами — на фактичний і документальний. Документальний контроль виражається в перевірці діяльності підприємства шляхом ретельного дослідження документів про рух товарно-матеріальних цінностей і коштів.

Однією з основних форм наступного й документального контролю є документальна ревізія. При проведенні документальної ревізії може здійснюватися також і фактичний контроль. Документальні ревізії залежно від часу їхнього здійснення, повноти охоплення матеріалу й інших ознак класифікуються в такий спосіб.

За часом призначення вони поділяються на планові й позапланові. Плановими називаються ревізії, які проводяться відповідно до заздалегідь складених планів роботи ревизорів Головного контрольно-ревизійного управління України, контрольно-ревизійних управлінь в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі. Позапланові, або несподівані, ревізії призначаються керівником організації, що ревизує за власною ініціативою при одержанні сигналів про зловживання або завдання слідчих чи судових органів про необхідність провести ревізію в тому або іншому підвідомчому підприємстві або організації.

За повнотою охоплення що ревизується, матеріалу, розрізняють повні й часткові ревізії. Повними називаються ревізії, які охоплюють всю діяльність підприємства, що перевіряється за певний період часу. Часткові ревізії

охоплюють тільки окремі галузі роботи підприємства або установи, окремі види операцій (касові, розрахункові й ін.) або схоронність і правильність використання різного виду засобів.

За обсягом документів, що перевіряють, розрізняються ревізії суцільні й вибіркові. При суцільній ревізії перевіряються всі документи, пов'язані з даним видом операцій. Суцільна перевірка зменшує або повністю виключає можливість пропуску недобро-якісних документів або документів, за якими ховаються зловживання. При вибірковій ревізії перевіряються не всі документи бухгалтерського обліку, а тільки деякі з них, на вибір. Ефективність даного методу ревізії залежить від правильно застосованого ревізором способу вибірки документів, що перевіряють.

Незалежно від часу призначення на практиці зустрічаються також змішані види ревізій, повні — суцільні, коли перевіряються всі документи й по всіх операціях підприємства; по-вні — вибіркові, коли ревізією охоплюються всі сторони діяльності підприємства, а документи перевіряються на вибірку; часткові — суцільні, наприклад, при ревізії касових операцій, при якій суцільним методом перевіряються всі документи, всі операції з готівкою; часткові — вибіркові.

Основними завданнями документальної ревізії є: перевірка законності операцій, зроблених підприємством, установою, господарською або будівельною організацією, дотримання фінансової й кошторисної дисципліни; боротьба з розкраданням власності, виявлення випадків розкрадань і незаконної витрати засобів і матеріалів; перевірка правильності постановки бухгалтерського обліку, доброякісності документів, що оформляють окремі операції,

і правильності бухгалтерських записів; перевірка правильності матеріального обліку складського господарства. Ці завдання виконуються ревізором шляхом дослідження первинних документів і рахункових реєстрів; документальна перевірка є одним зі способів установлення їхньої вірогідності.

Розрізняють два способи документальної перевірки: загальну перевірку й детальну. Загальна перевірка полягає в дослідженні звітних даних і записів у

реєстрах синтетичного обліку. Вона дає можливість виявити слабкі сторони в роботі підприємства, що перевіряється, а в окремих випадках установити факти порушень і незаконної операції, але без вказівки причин і осіб, відповідальних за такі операції. Детальна перевірка дозволяє глибше розкрити факти зловживань або порушень в обліку, виявити їхні конкретні причини, установити розмір матеріального збитку й осіб, відповідальних за порушення. Вона полягає в по-глибленому вивчанні окремих операцій за первинними і зведеними документами, а також за записами у рахункових реєстрах синтетичного й аналітичного обліку. Обидва ці способи застосовуються при проведенні документальної ревізії в певній взаємозалежності. Так, планову ревізію починають звичайно із загальної перевірки роботи підприємства і у міру встановлення порушень переходять до детальної перевірки окремих операцій. При проведенні позапланової ревізії, коли звичайно є пряма вказівка на певну сторону діяльності підприємства, що повинна бути обстежена, її починають із детальної перевірки.

Значну роль у справі успішної боротьби з розкраданнями відіграє ревізія, що призначається на вимогу слідчого чи суду, яка проводиться відомчим ревізійним апаратом, а також органами Контрольно ревізійної служби України. Ця ревізія відзначається великою цілеспрямованістю й глибиною розв'язуваних завдань.

При розслідуванні й судовому розгляді кримінальних справ про розкрадання майна, посадових і господарських злочинах важливе значення мають дані бухгалтерського обліку, матеріали інвентаризацій і актів документальних ревізій. Однак в органи дізнання й досудового слідства часто надходять матеріали інвентаризацій, проведених з порушеннями відповідних інструкцій і положень, що регулюють порядок проведення інвентаризацій у різних галузях економіки.

Нерідко інвентаризації проводяться формально, фактична наявність матеріальних цінностей визначається не шляхом підрахунку, зважування й обмірювання, а за обліковими даними або зі слів матеріальновідповідальних осіб, що є однією із причин приписок і завищення цін в інвентаризаційних описах. У матеріальновідповідальних осіб перед початком інвентаризації не

завжди відбираються розписки про те, що всі виправдувальні документи, що ставляться до руху цінностей або коштів, на момент інвентаризації здані в бухгалтерію.

При виведенні результатів інвентаризації взаємні заліки над-лишків і нестач не завжди проводяться, природний убуток у межах установлених норм не нараховується, що призводить також до неправильного вирахування та й визначення матеріального збитку.

Аналіз актів документальних ревізій, що надійшли в органи дізнання і досудового слідства, по яких призначалися судово-бухгалтерські експертизи, показує, що багато ревізій проводяться неякісно, без дотримання встановлених правил, з відступом від вимог слідчих і судових органів. Ревізія, призначена на вимогу цих органів, — це, насамперед, метод добору доказів по карній або цивільній справі, що полягає в перевірці фінансової й госпо-дарської діяльності підприємств, установ і організацій. Однак ревізори — фахівці в ділянці бухгалтерського обліку — часто не розрізняють істотних розбіжностей між звичайними плановими ревізіями, проведеними відомствами, і ревізіями, що призначаються на вимогу слідчих органів.

Призначаючи документальні ревізії, органи розслідування забезпечують перевірку сигналів і заяв про розкрадання майна, про посадові й господарські злочини, використовують висновки ревізії при вирішенні питання про порушення кримінальної справи.

Судово-бухгалтерська експертиза в більшості випадків призначається через те, що представлені слідчому чи судовим органам ревізійні матеріали є недоброякісними, що викликає також необхідність призначення додаткових ревізій, це значно ускладнює роботу експертів-бухгалтерів і органів розслідування.

Основними недоліками документальних ревізій є: часто ревізори у своїх актах не підтверджують недостачу матеріальних цінностей або коштів посиланнями на конкретні документи, не розділяють періодів утворення недостачі, не диференціюють недостачу за матеріальноповідальними особами, не аналізують окремих (часто початкових) періодів роботи конкретних матеріальноповідальних осіб і руху матеріальних цінностей,

виявляють недостачу лише за даними інвентаризації й бухгалтерського обліку, проводять ре-візії без участі матеріальновідповідальних осіб.

Деякі ревізори проводять документальні перевірки вибірко-вим, а не суцільним шляхом, в необхідних випадках не проводять зустрічних перевірок й інвентаризацій, допускають помилки в арифметичних підрахунках, захаращують акти ревізії непотрібними, позбавленими об'єктивності міркуваннями й припущеннями, особливо тоді, коли це пов'язане з поясненнями осіб, що проходять у справі й мають відношення до суб'єктивної сторони складу злочину. В окремих актах ревізії відзначаються також протиріччя між частиною, що констатує, і висновками ревізії, недбалість у викладі матеріалу.

Іноді бухгалтери-ревізори «вирішують» питання, що вимагають спеціальних знань в галузі технології, товарознавства та ін. Для вирішення таких питань потрібні фахівці — економісти, технолози, виробничники. Іноді проводяться документальні ревізії без достатніх підстав (за відсутності необхідних даних, за домовленістю й т. д.). Ревізори часто вважають за необхідне давати юридичну кваліфікацію дій окремих посадових осіб, допускають такі вирази, як: «сфабриковано», «шпаргалка», «фількіна грамота» або «шахрай», «злочинець» і т. п. Уживання таких термінів і оцінок ревізором недопустиме.

Ревізор, перевіряючи діяльність підприємства або установи, звичайно не в змозі зробити суцільну перевірку правильності всіх бухгалтерських записів, не має реальної можливості перевірити фактичне здійснення всіх операцій, відбитих у документах. Тому нерідко залишаються не розкритими звичайними ревізіями, проведеними бухгалтерами-ревізорами, недостачі й порушення обліку, вуалювані шляхом складання підроблених документів і не-правильних складних бухгалтерських проводок.

Ефективним засобом, що усуває цей недолік, є комплексна ре-візія. За наявності певних даних про здійснення розкрадань на якійсь конкретній ділянці виробництва можна точно визначити мету й обсяг перевірки та залучити відповідних фахівців, які все-бічно перевіряють господарську діяльність як з боку фактичного здійснення операцій, так і з боку відбиття їх у бухгалтерському обліку. Сполучення двох цих моментів дозволить

підвищити ефективність перевірки й обґрунтованість її висновків. Тому закономірним було б проведення такої ревізії не тільки бухгалтерами, але й іншими фахівцями, що добре знають економіку й технологію виробництва, організацію праці й інші питання виробничої й фінансово-господарської діяльності. Для проведення таких ревізій повинні залучатися товарознавці, технологи, економісти, будівельники й інші фахівці, що дозволить значно розширити коло розв'язуваних питань. При проведенні комплексної ревізії на вимогу слідчих органів немає необхідності перевіряти всі сторони виробничої, фінансової й господарської діяльності. Дані, наявні в слідчих органах, дозволяють чітко окреслити, коло розв'язуваних завдань і вибрати необхідних для проведення ревізії фахівців.

Підставою для проведення первинної або повторної документальної ревізії є постанова слідчого органу, визначення суду (коли порушена кримінальна справа) або лист органів прокуратури в дізнанні (до порушення справи).

Відповідно до вимоги кримінально-процесуального законодавства й інструктивних вказівок Прокуратури України, МВС України і Міністерства юстиції України слідчий або суд при призначенні документальної ревізії повинні викласти в постанові коротку суть справи, визначити вид необхідної ревізії і її обсяг, тобто чи всі господарські операції повинні бути перевірені суцільними шляхом або можна буде обмежитися вибірковою перевіркою, сформулювати в завданні конкретні питання.

Ревізор, одержавши завдання, повинен обговорити й вирішити так: чи входять питання, поставлені слідчим і судом, у його компетенцію; за який період необхідно перевірити діяльність підприємства або установи; хто з матеріальновідповідальних, посадових осіб повинен бути присутнім і брати участь у ревізії; де й у кого необхідно провести зустрічні перевірки й інвентаризації. Вивчивши завдання, ревізор зобов'язаний скласти програму й робочий план, у яких визначити обсяг і питання ревізії. Програма затверджується керівником органу, що здійснює ревізію, і узгоджується з відповідним слідчим і судовим органом.

Повторна документальна ревізія, коли попередня визнана слідчими органами чи судом недоброякісною, повинна проводитися новим складом

ревізорів. Додаткові ревізії можуть доручатися колишньому складу ревізорів, оскільки вони, як правило, пов'язані із завданням про перевірку додаткових матеріалів.

Ревізорам не-обхідно глибше знайомити із правовою стороною справи. Це до-зволить їм установити належний контакт зі слідчими й виключи-ти можливі непорозуміння, що виникають із різного розуміння цілей і завдань ревізії і її можливостей.

Ревізія, що призначається на вимогу слідчих органів, відрізня-ється деякою своєрідністю й тому повинна включати оволодіння криміналістичними прийомами дослідження, що дозволяють ви-являти підробки, підчищення й виправлення документів.

Вивчаючи документи з погляду перевірки їхньої доброякісно-сті, слід звертати увагу:

- 1) на дотримання форми й наявність усіх необхідних реквізи-тів у документі.
- 2) на вивчення окремих фрагментів і реквізитів документа про господарські операції.
- 3) на ознаки, що свідчать про виконання документа належною особою:
а) кваліфікованість заповнення граф документа; б) відповідність рівня грамотності записів у документі рівню грамотності їх передбачуваного виконавця; в) відповідність літер-них позначень підпису прізвища особи, від імені якої він значиться;
- 4) на відповідність записів у взаємозалежних документах бух-галтерського обліку про переміщення товарно-матеріальних цін-ностей.
- 5) на відповідність способу внесення змін у записі (коли зроб-лені зміни очевидні) установленим правилам.
- 6) на відповідність способу виконання записів установленим правилам,
- 7) на стан і властивості матеріалів документа, а також конфі-гурацію знаків тексту.

Акт документальної ревізії повинен відповідати змісту його спеціальних знань, нормам і вимогам, викладеним у нормативних актах про порядок проведення доку-ментальної ревізії. Матеріал, що викладається, повинен бути зро-зумілим, грамотно складеним для того, щоб слідчі й судові працівники могли його оцінити, зіставити з іншими, зібраними в справі доказами.

Інвентаризація — перевірка і документальне підтвердження наявності та стану, оцінка активів та зобов'язань підприємства.

Відповідальність за організацію інвентаризації несе керівник підприємства, який повинен створити необхідні умови для її проведення у стислі строки, визначити об'єкти, кількість і строки проведення інвентаризації, крім випадків, коли проведення інвентаризації є обов'язковим. Головний бухгалтер або особа, юридична чи фізична, відповідальна за ведення бухгалтерського обліку, має забезпечити дотримання норм законодавства та правил її проведення. Матеріали інвентаризації і рішення інвентаризаційної комісії щодо регулювання розходжень затверджуються керівником підприємства із включенням результатів у звіт за період, в якому закінчена інвентаризація, а також у річний звіт, та викладаються у примітках до фінансової звітності.

Для проведення інвентаризаційної роботи письмовим наказом керівника на підприємстві створюється постійно діюча інвентаризаційна комісія у складі керівника структурного підрозділу або іншого працівника апарату управління, головного бухгалтера або його заступника .

До складу комісії доцільно було б включати фахівців, добре обізнаних зі складськими справами, інженерно-технічних працівників, здатних дати оцінку технічного стану засобу (об'єкта основних фондів), економістів та рахівників, спеціалістів з маркетингу. Комісію очолює керівник підприємства або його заступник .

Інвентаризаційний опис це перелік майна установи із зазначенням кількості виявлених предметів та їхньої вартості.

Інвентарний номер це номер, який використовується для ведення аналітичного обліку, організації контролю за наявністю та станом майнових цінностей, основних засобів. Кожному інвентарному об'єктові надається відповідний номер, що закріплюється за об'єктом на весь час його експлуатації.

Експертно–лабораторний аналіз – прийом фактичного контролю якості сировини, матеріалів, готової продукції. Застосовується для перевірки дотримання діючих стандартів і рецептур виготовлення продукції у харчовій, хімічній промисловості при випуску продовольчих і непродовольчих товарів. Для аналізу беруть дві проби, їх пломбують і разом з письмовим запитом ревізора направляють у відповідну лабораторію. На основі проведеного аналізу лабораторія надає висновок, який ревізор ураховує при визначенні результатів контролю.

Контрольні обміри - це сукупність методичних прийомів встановлення достовірності фактично виконаних обсягів будівельно-монтажних робіт. Проводяться контрольні обміри банками, які фінансують капітальні вкладення, а також у разі необхідності контролюючими органами і в процесі проведення комплексних ревізій і аудиту діяльності підприємства-забудовника і будівельно-монтажної організації. Організація і методика проведення контрольних обмірів передбачені нормативними документами про порядок проведення контрольних обмірів будівельно-монтажних і ремонтних робіт.

Контрольні обміри здійснюються на місці виконання робіт на об'єктах, що фінансуються банком. При цьому перевіряється відповідність обсягів будівельно-монтажних і ремонтних робіт, зазначених у документах, поданих підприємством банку для отримання коштів. Насамперед проводяться обміри обсягів меліоративних робіт, сільськогосподарських комплексів та інших важливих об'єктів. На великих будівництвах контрольні обміри проводяться банком щорічно.

Для відбору об'єктів контрольних обмірів використовуються дані аналізу фінансово-господарської діяльності будівельних організацій, де мають місце

перевитрати заробітної плати, незадовільний фінансовий стан, систематичне невиконання квартальних планів виконання робіт, наявність великих обсягів незавершеного виробництва, необґрунтовано високий рівень рентабельності будівельної організації і т. п.

Контрольні обміри робіт, що виконуються за кошти приватних інвесторів, проводяться банком за умови фінансування будівельних їм об'єктів. Якщо будівництво здійснюється за рахунок коштів компанії, підприємства, то контрольні обміри виконуються на їх прохання на договірній основі. Аудиторську перевірку на вимогу правоохоронних та інших державних органів установи банків можуть проводити у вигляді контрольних обмірів будівельних кооперативних об'єктів незалежно від джерел їх фінансування і форм власності.

Перед проведенням контрольного обміру контролери складають зведену відомість робіт на підставі документів, наявних у установі банку. Підприємству-забудовнику і підприємству-підряднику установи банків повідомляють про час і місце проведення контрольного обміру з проханням виділити представників для участі в обмірі та підписання акта.

Перевірка обсягів і вартості виконаних будівельно-монтажних і ремонтних робіт здійснюється шляхом їх виміру натурі та зіставлення з даними обліку цих робіт у замовника і підрядника, а також з даними проектно-кошторисної документації. До виходу на об'єкт будівництва для виміру робіт у бухгалтерії перевіряється обґрунтованість отриманих коштів за виконані роботи. Камерал перевірка полягає в визначення правильності застосування розцінок, поправочних коефіцієнтів, норм накладних витрат; включення у вартість виконаних робіт витрат, які не належать до будівельно-монтажних робіт, виконання робіт на непланових об'єктах або не мають проектно-кошторисної документації. Виявлення завищення обсягів робіт оформляють проміжним актом .

При проведенні контрольних обмірів використовуються також документи проектних організацій, які відносять до об'єктів контрольного обміру. Якщо на підприємствах не ведеться облік робіт, виконаних на контрольованому

об'єкті обміру, документи зіставляють із затвердженою проектно-кошторисною документацією.

Правильність оплати виконаних робіт по конструкціях, обмір яких утруднений, перевіряють за робочим кресленням і специфікаціям при умови встановлення конструкцій в проектне положення. Крім того, використовуються наявні на будівництві первинні документи, що підтверджують факт виконання робіт.

Обсяги закритих робіт перевіряють на підставі актів на приховані роботи, затверджених підприємством-замовником і генеральним підрядником за участю банку. У разі відсутності на будівництві таких актів обсяг виконаних робіт визначають за робочим кресленням, а при необхідності установа банку має право вимагати від генерального підрядника розкриття робіт за його рахунок.

Якщо при контрольних обмірах об'єктів, розрахунки за якими здійснюються за договірними цінами, встановлено не повністю завершені роботи, то їх включають в акт виконаних робіт за тією ж вартістю.

При виявленні контрольними обмірами нерівноцінної заміни матеріалів і конструкцій на більш дешеві у відомість перерахунку, який додається до акта, включається вартість фактично вкладених матеріалів, деталей і конструкцій, а подорожчання вартості відносять до завищення вартості робіт.

Контрольним обміром робіт з монтажу обладнання перевіряють їх завершення. Завершеними ці роботи вважають тільки при наявності актів про індивідуальному випробуванні устаткування вхолосту, а в разі необхідності - під навантаженням. У разі відсутності актів на закриті роботи вартість робіт з монтажу обладнання вважають завищенням виконаних робіт.

Контрольний обмір обсягу робіт, виконуваних господарським способом і оплачуються по мірі їх виконання, здійснюється за аналогією контрольного обміру робіт, виконаних підрядним способом.

Якщо при контрольному обмірі в розрахункових документах виявлено перевитрати будівельних матеріалів, то його відносять до завищення вартості

виконаних робіт. Аналогічно відображають виявлений у процесі контролю в шлюб виробництві.

При виявленні контрольним обміром застосування завищених проти проекту обсягів декоративно-художніх робіт, дорогих облицювальних та оздоблювальних матеріалів, надмірностей у предметах та обладнання внутрішніх прикрас будинків, дорогий і громіздких меблів, освітлювальної арматури, виробів з бронзи, килимів, плюшевих і оксамитових штор, письмових приладдя, шкіри та цінних порід дерева і інших надлишків різницю вартості відносять до завищення обсягів виконаних робіт.

У випадках виявлення при контрольному обмірі нецільового використання коштів будівництва та ремонту проведені роботи і втрати відносять до позапланового будівництва, а їх вартість утримується банком в відповідно до окремо складеним висновком із застосуванням санкцій установленому порядку.

Результати контрольного обмірювання оформляються актами і відомостями перерахунку вартості робіт за участю замовника і підрядника. Акт підписується представником банку, замовником і підрядчиком.

У разі неявки для участі в контрольному обмірі зазначених представників або одного з них акт підписується представником банку односторонньому порядку і надсилається сторонам не пізніше двох робочих днів з дня його складання. У п'ятиденний термін повинно надаватися банку письмове пояснення до змісту акта контрольного обміру. Керівник установи банку не пізніше ніж через 10 робочих днів після підписання акта контрольного обміру приймає рішення за результатами проведеного контрольного обміру.

За результатом контрольного обміру установка банку належному порядку застосовує санкції шляхом стягнення переоплати робіт. Якщо при перевірці приватного підприємства встановлено, що завищення обсягів та вартості робіт призвело до отримання завищеного кредиту, то установка банку, керуючись умовами кредитного договору, вимагає від підприємства погашення відповідної частини кредиту і виплати штрафу шляхом перерахунку за платіжним дорученням зі свого рахунку в банку або внесення

коштів готівкою. В іншому випадку кошти стягують у примусовому порядку через суд або арбітраж.

Якщо при проведенні контрольних обмірів виявлені приписки обсягів робіт, завищення вартості виконаних робіт, перекручування державної звітності про виконання планів, незалежно від того, як виплачувалися у завищеному розмірі заробітна плата, премії, зайве списання будівельних матеріалів та інші подібні порушення, установа банку передає матеріали в органи прокуратури. Якщо в цих випадках заподіяно матеріальну шкоду, то проти винних осіб порушується позов на відшкодування збитків.

Аналогічно оформляють контрольні обміри будівельно-монтажних і ремонтних робіт та застосовують до них рішення інших контролюючих органів, включаючи також комплексний аудит фінансово-господарської діяльності підприємств.

Контрольні запуски сировини та матеріалів у виробництво дають змогу виявити недоліки і порушення в нормуванні й технології виробництва, викрити канали створення необлікованих надлишків незавершеного виробництва і готової продукції за рахунок застосування завищених норм витрат сировини, необґрунтованого списання наднормативних витрат, змін технологічного режиму, перекручення якісних характеристик продукції.

Контрольний запуск сировини і матеріалів у виробництво застосовують, щоб упевнитися в прогресивності чинних норм виходу продукції, тобто витрат сировини і матеріалів на одиницю продукції і правильності визначення норм відходів. Це дає можливість перевірити фактичний вихід готової продукції при дотриманні технологічних норм використання сировини, матеріалів та інших компонентів.

Для здійснення мети спеціалісту внутрішнього аудиту необхідно:

- Підібрати склад комісії;
- Визначити, за якими позиціями сировини та матеріалів буде проводитися процедура контрольного запуску;
- вивчити за технологічними і маршрутними картами особливості технології

виробництва;

- Проаналізувати рекамації щодо якості продукції;ПОДРОБНЕЕ
- Провести аналіз використання сировини та матеріалів;
- Перевірити правильність показників вимірювальних та інших приладів.

Контрольний запуск сировини та матеріалів у виробництво повинен здійснюватися у звичайних виробничих умовах при суворому дотриманні технологічного режиму.

Проведення контрольного запуску сировини та матеріалів можуть залучатися працівники цехів, інженери і технологи даного підприємства.

Результати контрольного запуску сировини та матеріалів оформлюються проміжним актом, у якому зазначається:

- Склад комісії;
- Еочна характеристика сировини і матеріалів;
- Кількість відходів, які повертаються і не повертаються;
- Нормативні витрати сировини і матеріалів, відхилення від норм;
- Фактичний вихід готової продукції, деталей або напівфабрикатів.

Висновки

Фінансовий контроль як особливе явище є історичною категорією і важливою функцією держави. Фінансовий контроль - це аналіз уповноваженим суб'єктом стану фінансової системи, грошових потоків і фінансових результатів об'єкта контролю та приведення її до встановлених державою параметрів. Головна ознака контролю є реальна можливість впливу суб'єкта контролю на об'єкт, яка має бути оформлена в нормах права і бути конструктивною дією.

Основними завданням фінансового контролю, що впливають з його головної мети і забезпечують її досягнення, є: стеження за дотриманням фінансової безпеки у внутрішній та зовнішньоекономічній сферах

національного господарства; встановлення забезпеченості фінансової самодостатності національного господарства на мікро- та макроекономічному рівнях; стеження за збалансованістю консолідованого, державного та місцевих бюджетів; встановлення дотримання господарюючими суб'єктами правил формування і використання фінансових ресурсів; стеження за дотриманням сталого фінансового розвитку секторів і галузей економіки; перевірка захищеності фінансово - економічних інтересів громадян України.

Фінансовий контроль держави посідає одне з основних місць серед елементів фінансового управління і є важливим за умов перехідної економіки, тобто в Україні, він забезпечує дисципліну в фінансовій сфері, є гарантом суверенітету держави, її цілісності та економічного процвітання. Неоднозначність трактування поняття фінансового контролю є наслідком багаторічної історії розвитку України як держави, а також незавершеністю правової бази, тобто відсутністю відповідного закону.

Фінансовий контроль – це система активних дій, що здійснюються органами державної влади, місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання та громадянами, по стеженню за функціонуванням будь-якого об'єкта управління в частині утворення, розподілу та використання ним фінансових ресурсів з метою оцінки економічної ефективності господарської діяльності, виявлення і блокування в ній відхилень, що перешкоджають законному і ефективному використанню майна і коштів, розширеному відтворенню виробництва, задоволенню державних, колективних та приватних інтересів і потреб, та удосконалення управління економікою .

Наближена до ринкової економіки система державного фінансового контролю в нашій країні в основному склалася і охоплює як нормативно-правову базу, так і органи, що здійснюють фінансовий контроль, форми й методи контролю. Класифікація в організаційному плані дала уявлення про масштаби здійснення контролю, про його рівень значущості та корисності.

Одна з головних проблем, із якою, напевно, стикаються уряди всіх країн світу, – недостатність бюджетних ресурсів для здійснення державою своїх функцій в повному обсязі та забезпечення гарантованих Конституцією прав

громадян. Це ставить перед усіма державними структурами, причетними до бюджетного процесу, спільне завдання – забезпечення цільового та ефективного витрачання бюджетних коштів.

В умовах проблематичності наповнення бюджетів та державних цільових фондів і, зважаючи на те, що дохідна частина бюджету майже на 70% складається з податкових надходжень, особливо гостро постає питання контролю за справлянням податків. Провідна роль у вирішенні даної проблеми відводиться саме державній податковій службі, головним завданням якої є здійснення контролю за додержанням податкового законодавства, правильністю нарахування, повнотою та своєчасністю сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), але на сьогодні в Україні організація і здійснення фінансового контролю органами ДПС України перебуває ще на стадії становлення.

Вивчення світового досвіду організації фінансового контролю є важливим у зв'язку з реформуванням даної галузі, а також є свідченням необхідності впровадження ефективного фінансового контролю. У зарубіжних країнах чітко розмежовуються дві форми фінансового контролю – державний та незалежний.

Аналіз стану фінансового контролю дозволив виявити ряд проблем у цій сфері, що спричиняють динамічний ріст кількості фінансових порушень у державі з кожним роком. Наявна методологічна проблема – недостатня з'ясованість природи зовнішнього та внутрішнього фінансового контролю. Відсутність належного державного фінансового контролю за використанням державної та комунальної власності. Відсутність зовнішнього, незалежного державного контролю за фінансовими ресурсами місцевих органів влади і самоврядування. Втрата державою контролю за економічною діяльністю підприємств державного сектору і фінансів комунальних підприємств або підприємств, що мають частку державного майна. Відсутність системи здійснення контролю за використанням державних коштів.

З метою вищезазначеного потрібне подальше реформування фінансового контролю та затвердження Концепції створення єдиної системи державного фінансового контролю, яка повинна дати чітке поняття категорії державного

фінансового контролю, його принципів, системи, завдань, пріоритетів, основних видів і порядку здійснення. Вважаємо за доцільне встановлення обов'язкового періодичного аудиту для всіх суб'єктів підприємницької діяльності й відповідальності аудиторських фірм і безпосередньо аудиторів за об'єктивність і повноту контролю. Так само доцільно визначити правовий статус аудиторського висновку, як документа, і сферу його використання. Стрижнем цієї концепції має стати розподіл державного фінансового контролю на парламентський та урядовий. Безумовно, як законодавча, так і виконавча гілки влади повинні здійснювати контрольні функції. Це відразу зніме причини дискусії останніх років щодо визначення головного органу державного фінансового контролю, дасть можливість послідовно й концептуально удосконалюватися методологічній базі єдиної системи державного фінансового контролю.

Крім того, не повинні залишитися осторонь і питання розроблення пропозицій, що стосуються удосконалення фінансового, бюджетного, податкового та митного законодавств. Із метою забезпечення цілісної системи державного фінансового контролю до сфери повноважень Рахункової палати слід віднести контроль за ефективністю всієї діяльності Національного банку, а не лише виконання його кошторису. Немає сумніву, що повинні зберегтися й окремі функції, які виконуються нині. Зокрема, такі, як контроль за державним боргом, дефіцитом бюджету тощо.

У концепції врегулювати питання взаємовідносин і взаємодії контрольних органів, закріпити положення про те, що Рахункова палата є найвищим органом державного контролю і здійснює контроль як за доходами, так і видатками Державного бюджету України й має право на перевірки всіх державних інституцій, а Державна контрольно - ревізійна служба забезпечує періодичне проведення ревізій та перевірок, у тому числі й на прохання правоохоронних органів. Водночас контрольні функції тих чи інших структур, що здійснюють державний фінансовий контроль, повинні визначатися спеціальними законами.

Реформування системи фінансового контролю в Україні повинно здійснюватися через цілий ряд напрямів, серед яких основними є наступні:

- прийняття законопроектів “Про фінансовий контроль» та “Про державний контроль за дотриманням бюджетного законодавства та відповідальність за бюджетні правопорушення”, які дозволять підвищити дієвість державного фінансового контролю у використанні бюджетних коштів та майна;
- закріплення на рівні законодавства структури системи та статусу і функцій суб'єктів фінансового контролю, основних засад його методологічного і методичного забезпечення; правових норм взаємодії органів фінансового контролю з правоохоронними органами та дерегулювання підприємницької діяльності шляхом законодавчого обмеження створення нових органів фінансового контролю, визначення і розмежування їх функцій, обмеження застосування деяких форм фінансового контролю та втручання правоохоронних органів і органів державного фінансового контролю у діяльність суб'єктів господарювання;
- створення системи оперативного обміну інформацією між органами державного фінансового контролю;
- створення Державної координаційної ради з питань фінансового контролю, яка взяла б на себе координацію дій усіх структур щодо розроблення і реалізації заходів, спрямованих на удосконалення державного фінансового контролю.
- запровадження нових, більш ефективних форм фінансового контролю, які посилять профілактичну спрямованість контролю з боку держави та дозволять поступово перейти від контролю, який здійснюється після завершення фінансово-господарських операцій, до контролю що попереджає порушення при використанні бюджетних коштів.

Основним завданням змін в механізмі фінансового контролю є створення єдиної системи фінансових органів, яка б забезпечувала аналіз і прогнози фінансового стану, управління фінансовими ресурсами держави і контроль за дотриманням державної фінансової дисципліни. Тільки за умови створення такої системи Уряд зможе підвищити ефективність державної політики у фінансовій, бюджетній і податковій сферах. Ця політика має бути максимально виваженою і прозорою, а це можливо за умови чіткої координації дій всіх без виключення, суб'єктів фінансової системи України.

Основними напрямками подальшого розвитку системи фінансового контролю це формування єдиних концептуальних засад організації фінансового контролю, з урахуванням сучасних умов розвитку економіки України; створення єдиного правового поля розвитку системи фінансового контролю та законодавчого закріплення за його суб'єктами функцій щодо здійснення фінансового контролю; формування нових і удосконалення діючих процедур фінансового контролю; удосконалення методик фінансового контролю; оптимізація організаційних структур фінансового контролю; удосконалення кадрового забезпечення системи фінансового контролю, створення сучасної науково-дослідної і навчальної бази за міжнародними зразками; створення адекватної сучасним умовам інформаційно-комунікаційної інфраструктури; покращання матеріально-технічного і фінансового забезпечення функціонування системи фінансового контролю.

Література

1. Конституція України.
2. Закон України «Про державну податкову службу в Україні» від 4.12.1990 року за №509-ХІІ .
3. Закон України «Про державну контрольно – ревізійну службу в Україні» від 26.01.1993 року за №2939-ХІІ .
4. Закон України «Про Рахункову палату» від 11 липня 1996 року № 315/96-ВР (із змінами та доповненнями).
5. Постанова Верховної Ради України «Про створення Контрольної палати Верховної Ради України та проект Закону України про Контрольну палату Верховної Ради України» від 22.11.1995 року.
6. Указ Президента України від 19 вересня 2000 року № 1074/2000 “Про заходи щодо підвищення ефективності контролю за використанням бюджетних коштів”.
7. Указ Президента України від 25 грудня 2001 року № 251/2001 “Про зміцнення фінансової дисципліни та запобігання правопорушенням у бюджетній сфері”.
8. Указ Президента України від 08.04.2004 № 400/2004 “Про внесення змін до Указу Президента України від 19 вересня 2000 року № 1074 “Про заходи щодо підвищення ефективності контролю за використанням бюджетних коштів”.
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок складання єдиного кошторису доходів і видатків бюджетних установ і організацій» від 16.02.1998 року за №164 .

10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Стратегії розвитку системи державного фінансового контролю, що здійснюється органами виконавчої влади» від 24.07.2003 року за №1156.
11. Алієва В.Ш. Роль Рахункової палати Туреччини в бюджетному процесі//Фінанси України. – 2001. – № 6. – С. 71.
12. Барановська В. Г. Державний фінансовий контроль в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення//Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю. – Черкаси, 2002. – С.62–64.
13. Бречко О. В. Удосконалення контролю в системі управління фінансовими ресурсами регіону // Фінанси України. – 2002. №9. – С. 150-154.
14. Василик О.Д./Теорія фінансів: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2003. – 382 с.
15. Воронин Ю.М., Мешалкина Р.Е. Стандартизация финансового контроля: Россия и мировой опыт: Монография. – М: ИД Финансовый контроль, 2003. – 342 с.
16. Галицький В.Ф. Співпраця органів державної контрольно-ревізійної служби з підрозділами відомчого контролю//Фінансовий контроль. – 2005. – С. 23.
17. Головань М.М. Державний фінансовий контроль і його реформування//Фінанси України. – 2003. №9. – с. 52 – 60.
18. Дорош Н.І. Державний фінансовий контроль: зарубіжний досвід і шляхи вдосконалення //Фінанси України. – 1998. – № 1. – С.48.
19. Замасло О.Т. Вплив податкової політики держави на фінансову діяльність підприємств//Фінанси України – 2002. – №7 – С.41.
20. Зудилин А.П. **Финансовый контроль**: Учеб. пособие. – М.: Изд-во Рос. университета дружбы народов, 2000, - 422 с.
21. Каленський М.М. Удосконалення фінансового контролю за витрачанням бюджетних коштів//Фінанси України. – 2001. – №5. – С. 65-68.

22. Калюга Є.В. Класифікація контролю та шляхи її вдосконалення//Фінансовий контроль. – 2002. – № 1. – С. 44 – 52.
23. Калюга Є.В. Фінансово-господарський контроль у системі управління: Монографія. – К.: Ельга, Ніка – Центр, 2002. – 360 с.
24. Клімова С. М. Державний фінансовий контроль у системі державного управління//Актуальні проблеми державного управління. – Х., 2006. – №3 (11). – С.106-113.
25. Кириленко О.П.. Фінанси: Навч. посібник. - Тернопіль: Економічна думка, 2000.- 368 с.
26. Ковалюк О.М. Роль контролю у фінансовому механізмі економіки//Фінанси України. – 2002. – № 7. – С. 151-158.
27. Любенко А.М. Контроль ефективності управління бюджетними установами через призму зарубіжного досвіду//Фінансовий контроль. – 2007. – № 3 – С. 42-48.
28. Мамишев А.В. Характерні аспекти організації державного фінансового контролю за рубежом // Фінанси України. – 2003. – №11.
29. Марченко В.Б. Поняття фінансового контролю // Правове регулювання економіки. – К., 2000. – Вип. 1 – С. 137-149.
30. Мельник П.В. Розвиток фінансового контролю як функції державного управління трансформаційними процесами//Фінансовий контроль. – 2001. – № 4. – С. 15–19.
31. Мельничук В.Г. Незалежний державний фінансовий контроль в Україні та досвід зарубіжних країн//Фінансовий контроль. – 2004. – № 2. – С.36.
32. Орлюк О. П. Фінансове право: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер.– 2003. – 528 с.
33. Островерхов С. Контроль як функція органів державного управління та самоврядування//Проблеми теорії і практики державного управління і місцевого самоврядування. – К., 1996. – С.119-121.

34. Петров А.Ю. Государственный финансовый контроль // Финансы – 2000. – №10.

35. Писаренко Т. Шляхи вдосконалення фінансового контролю за використанням фінансових ресурсів бюджетних установ//Формування економічних відносин в умовах ринку. – Тернопіль, 1998. – Вип. 2 – С. 250-254.

36. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні {Назва Закону в редакції Закону № 5463-VI від 16.10.2012}

37. ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до Закону України „Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні” та деяких інших законодавчих актів України

The screenshot shows a web browser window with a document titled "Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні". The document is displayed in a window titled "Едіт Антиплагиат". The main content area shows a table of contents and a list of references.

Table of Contents:

ВСТУП	
1. Суть державного фінансового контролю	2
2. Концептуальні основи контролю за діяльністю	14
3. Об'єкт, суб'єкт, предмет і метод державного фінансового контролю	29
4. Методи фінансового контролю	31
Висновки	36
Література	39

References:

- [15-25-51] **Найденно 8%** **сопоставил** по адресу: http://www.ges.ru/referat_po_finansam/kontrolnaya_rabota_finansoviy_kontrol_v_pg11.html
- [15-25-51] **Найденно 8%** **сопоставил** по адресу: http://sergio-school.ru/referaty_finansov_denezh_i_nalogo-finansoviy_kontrol_v_sistemi_011.html
- [15-25-51] **Найденно 3%** **сопоставил** по адресу: <http://docss.mn/4-252721/?page=59>
- [15-25-51] **Найденно 1%** **сопоставил** по адресу: <http://mydissert.com.ua/catalog/view/45/47/15083.html>
- [15-26-06] Не загружена страница из запроса №324-3 (30055 миллисек., превращен таймаут в 30000 миллисек.) <https://uk.wikipedia.org/wiki/Харків>
- [15-26-06] **Найденно 1%** **сопоставил** по адресу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/602-2002>
- [15-26-07] **Найденно 1%** **сопоставил** по адресу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/508-2006>
- [15-26-10] Возникла ошибка при загрузке страницы из запроса №324-3 (4347 миллисек.) https://uk.wikipedia.org/wiki/Харків/Создание_компи (Too big page)
- [15-26-10] **Найденно 0%** **сопоставил** по адресу: http://www.024.ru/finansov_denezh_i_nalogi-finansoviy_kontrol_v_sistemi.html/Создание_компи
- [15-26-20] **Найденно 1%** **сопоставил** по адресу: <http://www.novomoskovsk-rada.gov.ua/document/shchodo-povnylenya-vnutrishnogo-finansovogo-kontrolu-za-vytrachamyam-tyudzhenskykh-koshch>
- [15-26-21] **Найденно 8%** **сопоставил** по адресу: http://ok-8.ru/referat_po_finansam/kontrolnaya_rabota_finansoviy_kontrol_v_pg11.html
- [15-26-22] **Найденно 1%** **сопоставил** по адресу: http://www.024.ru/finansov_denezh_i_nalogi-finansoviy_kontrol.html/Создание_компи
- [15-26-24] **Найденно 2%** **сопоставил** по адресу: <http://zritel.com.ua/193000-18300/>
- [15-26-25] Не загружена страница из запроса №320-2 (30039 миллисек., превращен таймаут в 30000 миллисек.) http://ir.kiev.edu.ua/8083/bitstream/2010:5556/1/271_279.pdf
- [15-27-22] **Уникальность текста 85%** **Проприоритовано подставкою: 0%**